

مَبَانِی وَفَتْه جَزَائِی ۴

ففاستدلالی

www.ketab.ir

سید عبدالهادی مرتضوی

انتشارات حوزه علمیه خراسان

سرشناسه: مرتضوی، سیدعبدالهادی، ۱۳۴۳-

عنوان و نام پدیدآور: فقه استدلالی قصاص / سیدعبدالهادی مرتضوی

تنظیم و نگارش: قدرت‌الله، رضائی، احمد، قاسمی

بازنویسی و ویرایش علمی: محمدعلی قاسمی

مشخصات نشر: مشهد: حوزه علمیه خراسان، انتشارات، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲ ج.

شابک دوره: ۳-۶۱-۶۶۲۶-۶۲۲-۹۷۸

شابک ج ۱: ۶۲-۶۶۲۶-۶۲۲-۹۷۸ شابک ج ۲: ۶۳-۶۶۲۶-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

وضعیت کتابخانه:

موضوع: قصاص (فقه) — ایران

موضوع: Iran — Lex talionis (Islamic law)

موضوع: قانون مقابله به مثل — ایران

موضوع: Iran — Lex talionis

موضوع: حقوق جزا (فقه) — ایران

موضوع: Iran — Crime law (Islamic law)

شناسه افزوده: رضائی، قدرت‌الله، ۱۳۵۳-

شناسه افزوده: قاسمی، احمد، ۱۳۶۷ شهرپور-

شناسه افزوده: حوزه علمیه خراسان، انتشارات

رده بندی کنگره: BP۱۹۵۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۵

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۱۰۷۹۱

وضعیت رکورد: فیا

انتشارات حوزه علمیه خراسان

عنوان کتاب:	فقه استدلالی قضاص (جلد دوم)
نویسنده:	سیدعبداللهادی مرتضوی
تنظیم و نگارش:	قدرت الله رمضانی و احمد قاسمی
بازنویسی و ویرایش علمی:	محمدعلی قاسمی
ناشر:	انتشارات حوزه علمیه خراسان
طراح جلد:	رضا نبی زاده
چاپ اول:	بهار سال ۱۴۰۰
تعداد صفحات:	۴۱۳
قطع:	وزیری
شابک:	۹۸۰-۶۲۰-۶۶۲۶۶۱-۳
شابک دوره:	۹۸۰-۶۲۰-۶۶۲۶۶۱-۳
تعداد کتان:	۵۰۰ نسخه
قیمت:	۹۵۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیکی
اتر متعلق به انتشارات حوزه علمیه خراسان است.
دفتر نشر: مشهد مقدس، خیابان شهید نواب صفوی
بلوار شهید شوشتری، شوشتری ۷، مرکز مدیریت حوزه
علمیه خراسان معاونت پژوهش حوزه - تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۸۱۶۵
فروشگاه: مشهد مقدس، خیابان امام خمینی
حد فایل امام خمینی ☎ ۰۵۱۳۲۰۰۸۶۰۹ تلفن: ۰۵۱۳۲۰۰۸۶۰۹

با تشکر و قدر دانی از همکاری که در تولید این اثر
نقش داشتند:

• معاون پژوهش حوزه علمیه خراسان: حسین کنتری

• چاپ، نشر و نمونه خوانی:

احمد رضا قربانی دربندی، محمد رضا جابری نیا

مدیر انتشارات حوزه علمیه خراسان
هادی حمصاری

فهرست مطالب

۱۹	فصل پنجم: کیفیت استیفاء.....
۱۹	مبحث اول: قتل عمد و ارث قصاص و دیه.....
۱۹	۱. قصاص در قتل عمد.....
۲۰	الف. تعیین قصاص در قتل عمد.....
۲۷	ب. سقوط قصاص و دیه در صورت عفو.....
۲۷	ج. آنچه بر جانی لازم است.....
۲۸	د. عفو به شرط دیه و تخیر جانی.....
۲۹	ه. ثبوت دیه با پذیرفتن آن توسط قاتل.....
۲۹	و. عفو مشروط و معلق.....
۳۰	یک. کیفیت وقوع عفو.....
۳۲	دو. بررسی راه‌های تحقق عفو به شرط دیه.....
۳۳	ز. وجوب پرداخت دیه در صورت قبول جانی.....
۳۳	ح. طلب دیه و تخیر جانی.....
۳۸	۲. جواز مصالحه قصاص با دیه.....
۳۹	۳. عدم جواز حکم به قصاص در صورت شبهه.....
۴۰	۴. وارثان قصاص.....
۴۰	الف. منع زوج و زوجه از ارث بردن قصاص.....
۴۱	ب. سه دیدگاه در مورد وارثان قصاص.....

۴۵	۵. وارثان دیه
۴۶	الف. برابری مال و دیه در بحث ارث
۴۹	ب. سه دیدگاه در مورد وارثان دیه
۵۵	۶. تنبیهات
۵۵	الف. فرق دیه بالأصله و دیه بالتبع
۵۵	ب. بررسی ارث بردن جد، جده، خاله و عمه مادری
۵۶	ج. عدم ملازمه بین وارث نبودن از دیه و وارث نبودن از قصاص
۵۹	مبحث دوم: لزوم اذن حاکم و اولیاء دم در اجرای قصاص
۵۹	۱. لزوم اذن حاکم در اجرای قصاص برای ولی منفرد
۵۹	الف. دو دیدگاه در مورد اذن حاکم در قصاص نفس
۶۳	ب. دو دیدگاه در مورد اذن حاکم در قصاص اعضا
۶۳	ج. حکم قصاص بدون اذن حاکم
۶۳	۲. عدم جواز مبادرت به قصاص بدون اذن سایر اولیاء دم
۶۴	الف. دو احتمال برای اذن همه اولیاء در قصاص
۷۴	ب. بررسی اذن حاکم در فرض تعدد اولیاء دم
۷۴	ج. قصاص یکی از اولیاء بدون اذن دیگران
۷۵	د. زمان پرداخت سهم منصرفان از قصاص
۷۶	ه. بررسی تعزیر شخص قصاص کننده بدون اذن سایر اولیاء
۷۶	۳. رجوع به قرعه در صورت اختلاف اولیاء در مجری قصاص
۷۹	مبحث سوم: شرائط اجرای قصاص
۷۹	۱. مستحبات اجرای قصاص
۸۰	الف. احضار دو شاهد عادل توسط حاکم
۸۱	ل. امتحان کردن وسیله توسط مجری
۸۱	ج. حرمت استعمال وسیله مسموم
۸۱	۲. عدم جواز به کارگیری آلات مسموم در قصاص طرف
۸۲	الف. حکم تکلیفی مسأله
۸۲	ب. حکم وضعی مسأله
۸۳	۳. ویژگی های ابزار قصاص
۸۴	الف. عدم قصاص با ابزار کند
۸۵	ب. لزوم تعزیر در صورت استفاده از ابزار کند
۸۵	ج. بررسی مماثلت و عدم مماثلت ابزار قصاص
۹۲	د. قصاص با روشی آسان تر

۹۲	ه. عدم جواز مثله کردن.
۹۳	۴. اجرت مجری حدود و قصاص
۹۳	الف. اجرت مجری حدود
۹۴	ب. اجرت مجری قصاص
۹۷	مبحث چهارم: سرایت در قصاص اعضا و تعدد اولیای دم
۹۷	۱. سرایت در قصاص اعضا
۹۸	الف. عدم ضمان در صورت سرایت بدون تعدی و تقریط
۱۰۰	ب. ضمان متعدی عمدی در قصاص اعضا
۱۰۰	ج. ادعای عید توسط قصاص شونده
۱۰۰	د. ادعای خطا توسط قصاص کننده
۱۰۱	ه. ادعای زیاده به جهت اضطراب قصاص شونده
۱۰۱	۲. قصاص عضو
۱۰۲	۳. تعدد اولیاء دم
۱۰۳	الف. بررسی اذن در قصاص در فرض عدم تمکن برخی از اولیاء
۱۰۵	ب. صغیر بودن ولی دم
۱۰۷	ج. حکم زندانی کردن جانی در صورت احتمال فرار
۱۰۷	۴. عدم سقوط حق قصاص در صورت قبول دیه توسط برخی از اولیاء
۱۰۸	الف. بقاء حق قصاص با گرفتن دیه توسط برخی از اولیاء
۱۰۹	ب. بقاء حق قصاص با توافق برخی از اولیاء بر دیه
۱۰۹	ج. حکم قصاص با مطالبه دیه توسط برخی از اولیاء
۱۰۹	د. بقاء حق قصاص با عفو مجانی سایر اولیاء
۱۱۴	ه. زمان پرداخت سهم سایر اولیاء
۱۱۵	و. شرکت آنکه قصاص می شود با آنکه قصاص نمی شود در قتل
۱۱۷	مبحث پنجم: تأثیر محجور بودن ولی دم در قصاص
۱۱۷	۱. حکم قصاص در صورت محجور بودن ولی دم
۱۱۷	الف. مانع نبودن حجر مالی از قصاص
۱۱۸	ب. ملکیت طلبکاران بر دیه در صورت قبول دیه
۱۱۸	ج. جواز عفو مجانی ولی مقتول از قصاص
۱۱۸	۲. صرف دیه مقتول در وصایا و دیون وی
۱۱۹	الف. کیفیت درآمدن دیه به ملک مقتول
۱۲۰	ب. شبهه انصراف وصیت به اموال موجود
۱۲۳	۳. حکم قصاص در صورت مدیون بودن مقتول

- مبحث ششم: تعدد مقتول، توکیل در قصاص و قصاص حامل ۱۲۷
۱. حکم قتل چند نفر توسط یک نفر ۱۲۷
- الف. سقوط حق دیگران در صورت قصاص ۱۲۸
- ب. بقاء حق قصاص با عفو بعض اولیاء ۱۳۳
- ج. تعدد دیه کامل در صورت رضایت اولیاء به دیه ۱۳۴
- د. عدم جواز قصاص جانی بدون اذن دیگر اولیاء ۱۳۴
- ه. رجوع به قرعه در فرض اختلاف اولیاء ۱۳۵
۲. توکیل در اجرای قصاص ۱۳۵
- الف. جواز توکیل در اجرای قصاص ۱۳۶
- ب. عزل وکیل و عدم اطلاع او ۱۳۶
- ج. حکم قصاص جانی توسط وکیل با اطلاع از عفو موکل ۱۳۷
- د. حکم قصاص جانی توسط وکیل با عدم اطلاع از عفو موکل ۱۳۷
۳. قصاص حامل ۱۳۷
- الف. عدم جواز قصاص حامل قبل از وضع حمل ۱۳۸
- ب. حکم ادعای حمل ۱۳۸
- ج. حکم قصاص جانی بعد از وضع حمل ۱۴۰
- د. لزوم دیه در صورت قصاص حامل بدون اطلاع از حمل ۱۴۰
- مبحث هفتم: ارتکاب جنایت بر عضو و نفس و مرگ قاتل ۱۴۳
۱. حکم از تکاب دو جنایت (جراحت و قتل) ۱۴۳
- الف. حکم قطع دست و قتل نفس ۱۴۴
- ب. حکم قصاص نفس قبل از قصاص عضو ۱۴۴
- ج. فوت مجنی علیه به علت سرایت ۱۴۵
- د. حکم مرگ مجنی علیه به علت سرایت بعد از قصاص نفس جانی ۱۴۵
- ه. حکم مرگ مجنی علیه به سرایت بعد از قصاص عضو جانی ۱۴۷
۲. مرگ قاتل عمد ۱۴۸
- الف. سقوط قصاص و دیه با مرگ جانی عمد ۱۴۸
- ب. ثبوت دیه در صورت فرار جانی عمد ۱۴۸
۳. قصاص جانی و نمردن او ۱۵۲
- الف. جواز قصاص دوباره ۱۵۳
- ب. حکم ضربه‌ای که ولی مقتول به جانی زده ۱۵۳
۴. حکم جنایت شخص سالم بر شخص معیوب ۱۵۷
- الف. حکم قتل بعد از عفو از قتل عمد ۱۵۸

۱۶۱	ب. قتل شخص معیوب توسط شخص سالم
۱۶۲	ج. حکم قطع دست معیوب
۱۶۹	بخش دوم: قصاص اعضا
۱۷۳	فصل اول: موجب و شرائط قصاص عضو
۱۷۳	مبحث اول: موجب قصاص عضو
۱۷۴	۱. عمدی بودن
۱۷۴	۲. عدم فرق بین مباشرت و تسبیب
۱۷۴	۳. ضابطه عمد: قصد قطع یا قطاعه بودن ابزار
۱۷۴	۴. دلیل ثبوت قصاص در اعضا
۱۷۵	مبحث دوم: شرائط اجرای قصاص عضو
۱۷۵	۱. عاقل بودن جانی
۱۷۶	۲. بلوغ جانی
۱۷۷	۳. انتفاء ابوت
۱۷۷	۴. تساوی در حریت و رفیقیت
۱۷۸	۵. تساوی در دین
۱۷۹	۶. عدم اشتراط تساوی در جنسیت در قصاص اعضا
۱۸۳	مبحث سوم: تساوی در سلامت، اصالت و محل
۱۸۴	۱. اختصاص قصاص دست به شرط تساوی در سلامت
۱۸۸	۲. بذل دست سالم در برابر دست شل به اختیار جانی
۱۸۹	۳. شل بودن دست جانی
۱۹۱	مبحث چهارم: معنای شلل و حکم دست نیمه شل
۱۹۲	۱. مراد از شلل
۱۹۲	۲. قطع دست با دو انگشت فلج
۱۹۳	۳. عدم اشتراط تساوی در سایر تفاوتها
۱۹۵	مبحث پنجم: تساوی در محل
۱۹۶	۱. لزوم تساوی در محل در صورت وجود محل مساوی
۱۹۶	۲. حکم عدم وجود محل مساوی
۱۹۸	۳. حکم قطع پا به جای دست
۲۰۲	۴. مماثلت بین پا و دست
۲۰۲	۵. قصاص دست راست به جای دست چپ
۲۰۳	۶. قصاص دست به جای پا

- ۲۰۴ ۷. قصاص عضوی دیگر به جای دست
- ۲۰۴ ۸. قصاص چشم چپ به جای چشم راست
- ۲۰۷ مبحث ششم: حکم قطع دست‌های متعدد
- ۲۰۷ ۱. جواز قطع دست و پا به جای قطع دست‌های متعدد
- ۲۰۸ ۲. ثبوت دیه در فرض عدم دست و پا
- ۲۰۹ مبحث هفتم: ثبوت قصاص در شجاج (پارگی در سر)
- ۲۱۱ ۱. ادله جواز قصاص در شجاج
- ۲۱۳ ۲. ثبوت قصاص در مراتب شجاج
- ۲۱۵ ۳. رعایت تساوی طولی و عرضی در شجاج
- ۲۱۵ ۴. حکم تساوی از حیث عمق
- ۲۱۹ مبحث هشتم: موارد عدم ثبوت قصاص
- ۲۲۰ ۱. مواردی که قصاص ممکن نیست
- ۲۲۰ ۲. حکم قصاص در ممانده و ذراع
- ۲۲۳ مبحث نهم: حکم مبادرت به قصاص و حکم قطع چند عضو از روی خطا
- ۲۲۴ ۱. مبادرت به قصاص قبل از مشخص شدن وضعیت عضو
- ۲۲۷ ۲. قطع چند عضو به طور خطا
- ۲۲۹ مبحث دهم: شیوه اجرای قصاص در جراحات
- ۲۳۱ مبحث یازدهم: قصاص اضافه بر اثر اضطراب
- ۲۳۱ ۱. عدم ضمان قصاص به زیاده به خاطر اضطراب جانی
- ۲۳۲ ۲. زیاده روی مجنی علیه در قصاص
- ۲۳۲ ۳. ادعای عمد توسط جانی
- ۲۳۲ ۴. ادعای خطا توسط مجنی علیه
- ۲۳۵ مبحث دوازدهم: عدم جواز قصاص در شدت گرما و سرما
- ۲۳۵ ۱. تأخیر قصاص تا دفع احتمال سرایت
- ۲۳۶ ۲. حکم عدم رضایت مجنی علیه در تأخیر قصاص
- ۲۳۹ مبحث سیزدهم: شرائط ابزار قصاص
- ۲۴۰ ۱. آهن بودن
- ۲۴۰ ۲. عدم مسمومیت
- ۲۴۱ ۳. ترک اذیت زائد
- ۲۴۱ ۴. عدم لزوم مشابهت در ابزار قصاص
- ۲۴۱ ۵. حکم قصاص به زیاده